

Ellithan AB

britt.holmgren@hamnaskolan.se

Rektorn vid HamnaSkolan

britt.holmgren@hamnaskolan.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i HamnaSkolan
i Söderhamns kommun

Tillsyn i HamnaSkolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Söderhamns kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hamnaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 25-26 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Hamnaskolan skola är en fristående grundskola och omfattar årskurserna 4-9 och är belägen i Söderhamns kommun. Huvudmannen för skolan är Ellithan AB med organisationsnummer 556804-2070. Vid tiden för tillsyn har skolan 41 elever. Skolan leds av en rektor.

Kunskapsresultat

Årskurs 6

I Skolverkets statistik för läsåret 2012/13 finns inga resultat redovisade för årskurs 6 eftersom underlaget baseras på färre än 10 elever. Enligt rektorn når nästintill samtliga elever kunskapskraven i de ämnen de får undervisning i.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik för läsåret 2012/2013 var det genomsnittliga meritvärdet för eleverna i Hamna skolan 202 poäng, jämfört med 213 poäng för riket. Andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen, det vill säga nått ett godkänt betyg i alla ämnen som ingått i elevens utbildning läsåret 2012/2013 var 83 procent. Motsvarande andel för riket var 77 procent.

Läsåret 2012/2013 var nästintill 100 procent av eleverna behöriga till både yrkesprogram (riket 88 procent) och till högskoleförberedande program (riket 87 procent).

Helhetsbedömning

Tillsynen av Hamnaskolan visar att verksamheten uppfyller till stora delar kraven i skollagen och läroplanen och att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt. Rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och har tydlig fokus på att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling, lärande och måluppfyllelse.

Skolan behöver utveckla arbetet med att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet så att analyser och därtill kopplade åtgärder framgår tydligt. Detta i syfte att utveckla skolans verksamhet.

Personaltätheten på skolan är hög och de elever och den personal som Skolinspektionen intervjuat uppger att skolan oftast präglas av ett lugnt klimat och

ett respektfullt bemötande. Förhållningssättet mellan vuxna och elever är något både elever och lärare lyfter fram som en del i skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling. I skolans plan mot kränkande behandling måste dock åtgärderna som skolan avser vidta förtydligas så att de utgår från verksamhetens specifika förutsättningar och behov. Av tillsynen framgår vidare att alla elever får det särskilda stöd de har rätt till. Skolinspektionens granskning visar dock att innehållet i åtgärdsprogrammen behöver utvecklas så att det tydligare framgår elevens behov, vilka åtgärder som ska vidtas samt en tydligare koppling till kunskapskraven.

Tillsynen visar att det finns brister gällande elevhälsans samlade funktion. Åtgärder måste vidtas så att elevhälsan kan arbeta förebyggande och att arbetet stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det måste även säkerställas att eleverna på skolan har tillgång till samtliga föreskrivna kompetenser inom elevhälsan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hamna-Skolan att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 18 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

HamnaSkolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Upprätta en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen återspeglar förhållanden i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling, "Hamnaskolans likabehandlingsplan mot kränkande behandling och trakasserier". Åtgärderna som skolan avser vidta för att förebygga kränkningar på skolan är generella och utgår inte från verksamhetens specifika behov. Detta trots att lärarna vid intervjun berättar att de genomför en rad konkreta åtgärder i förebyggande syfte. Skolan har en värdegrundsdag då bland annat ordningsreglerna revideras. Både lärare och elever uppger att om det händer något på skolan så tar de vuxna upp det på en gång och agerar. I planen saknas även en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från det föregående året har genomförts.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ellithan AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

HamnaSkolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Utarbeta åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal av skolans åtgärdsprogram som utarbetats under höstterminen 2013 och vårterminen 2014. I åtgärdsprogrammen beskrivs till viss del elevens behov men det framgår inte alltid tydligt hur de stödåtgärder som ska sättas in är relaterade till dessa. Det saknas koppling till kunskapskrav och förmågor som eleven ska utveckla. I vissa av åtgärdsprogrammen framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ellithan AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

HamnaSkolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet i med bedömning och betygssättning.

- Se till att en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges i grundskolan när ett icke betyg godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.
- Det framgår inte av de individuella utvecklingsplanerna hur de insatser som skolan ska vidta är kopplade till hur eleverna ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering*Skriftliga bedömningar*

Enligt skollagen ska en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges i grundskolan när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.

Tillsynen visar att inga skriftliga bedömningar ges för de elever som avslutat ett ämne utan godkänt betyg. Detta bekräftas av skolans rektor.

Skriftlig individuella utvecklingsplan

Enligt skollagen ska i årskurs 1-5 läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Den individuella utvecklingsplanen får, enligt skollagen, även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av skolans individuella utvecklingsplaner för elever i årskurs 4-5 från vårterminen och höstterminen 2013. Dessa uppfyller i de flesta fall författningarnas krav men det finns brister gällande den framåtsyftande delen i planerna. I den framåtsyftande delen anges exempelvis "du kommer att utveckla dina förmågor om du fortsätter att vara engagerad" och "jobba som du redan gör". De mål som anges i planerna är inte kopplade till hur eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt och det framgår inte vilka insatser skolan ska vidta med anledning av dessa.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister inom området bedömning och betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ellithan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 14 §, 10 kap. 13 och 22 §§ skollagen, 15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

HamnaSkolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Rektorn bör se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräckligt för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Tillsynen visar att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på Hamnaskolan. Rektorn och lärare uppger i intervjuer att det genomförs kontinuerliga pedagogiska diskussioner varje vecka där elevernas kunskapsresultat är i fokus och resultaten analyseras och åtgärder sätts in. Skolan följer även upp andra delar, exempelvis värdegrundsarbetet på skolan. Vidare beskriver rektorn och lärare att de tar del av ny forskning och nya rön avseende elever med funktionsnedsättningar. Samtliga lärare har även deltagit i en utbildning gällande bedömning och betygssättning. Utredningen visar dock att det inte sker någon samlad

dokumentation av kvalitetsarbetet som tydligt visar analyser av identifierade brister med kopplade åtgärder i syfte att utveckla verksamheten.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Ellithan AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

HamnaSkolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att det finns en samlad elevhälsa på skolan som arbetar förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot målen.
- Se till att elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För de medicinska insatserna ska det finnas tillgång till skolläkare och skol-sköterska. Dessutom ska eleverna ha tillgång till psykolog och kurator, och det ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Det innebär att elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/19:165) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

Vid intervjuer med rektorn och personal framkommer att det under hösten 2013 inte funnits tillgång till en samlad elevhälsa för Hamnaskolan eftersom kontraktet med dåvarande elevhälsa upphörde. Sedan januari finns ett nytt avtal där skolans elever ska få tillgång till skolsköterska, skolläkare och psykolog. Eftersom det inte har funnits en samlad elevhälsa under hösten har denna grupp ännu inte hunnit påbörja något förebyggande och hälsofrämjande arbete

ännu, vilket även framkommer under intervjuer med lärare och rektorn. Skolinspektionen bedömer att det är av största vikt att elevhälsan har tillgång till samtliga funktioner för att stödja eleverna i deras lärande, utveckling och hälsa.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister när det gäller tillgång till en samlad elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ellithan AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Mathias Ljungström
Beslutsfattare

Magdalena Molin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.